

VATI HÍREK

Külsővat Önkormányzatának lapja

1993. augusztus 1. i. évf. 1. szám

BEKÖSZÖNTŐ

Szeretettel és nagy örömmel bocsájtom útjára Külsővat község Önkormányzatának lapját. Minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy minél több alkalommal jelenjen meg a jövőben.

A Vati Híreket a „Külsővat Községért Alapítvány” kiadásában, a „Reguly Antal Alapítvány”-tól kapott támogatással ingyenesen adjuk a falu lakóinak kezébe.

Szándékunk az, hogy minél több közérdekű tájékoztatást adjunk a lapban a község érdekében végzett önkormányzati munkáról, és hogy helyet kapjon benne sokféle, településünk életét érintő eseményről szóló tudósítás, hír, vélemény. Jó lenne tehát, ha a jövőben személyes véleményeiket is közreadhatnánk a lapban: szólaljon meg benne mindnki, akinek közérdekű mondanivalója van!

Kíváncsom, hogy kiadványunk szolgálja a közösség életét: adjon tájékoztatást, szórakoztasson és nyújtson ismereteket a falu életének múltjáról, jelenéről. Kérem, fogadják jó szívvvel, érdeklődéssel új próbálkozásunkat.

Külsővat, 1993. július 25.

Pethő Gyula
polgármester

BEVEZETŐ TÖPRENGÉS, avagy mire lehet jó egy helyi lap

Az emberek, egy közösség tagjai sokféle módon váltanak szót, cserélnek híreket, véleményeket, gondolatokat. A családban. Az utcán – ismerősökkel (dehát egy faluban ki ne volna ismerős?). A boltban – sorbanállás, várakozás közben. A templom előtt, az ünnepi mise, istentisztelet után, csoportokban. A futballpályán, a meccs szünetében, a győzelem vagy a vereség után hazaballagva. A kocsmában, két fröccs között. Híreket, tudnivalókat továbbítanak az asszonyok, a maguk köreiben, meg más módon a férfiak, élesebben, kihívóbban, a saját tempójuk szerint. Egy közösségnek – így és úgy – megvan a maga nyilvánossága, megvolt akkor is, amikor a „nyilvánosság”, a „kommunikáció” és hasonló szavak még nem voltak divatban, sőt a nyílt színen nem volt illendő vagy kíváncsatos az embereknek a saját véleményüket hangoztatni.

Sokan emlékszünk még a kisbíróra, aki a község több helyén megállva szépen megpergette dobját és fennhangon elmondta: „Közhírré tétetik...”, és sorról sorra haladva felolvasta, mi az, ami fontos, hogy mindenki tudja. Hivatalos dolgok, várható események – hírek. Megvolt annak a tempója, kultúrája.

Egy helyi lap, ha megél, és ha lesz benne írnivaló: ilyen „kisbíró” lehet. Furcsa, új – és kicsi. A helybeliek tájéko-

zottságát, értését szolgálja, és úgy, hogy nem kell kiszaladni az utcakanyarba. Kézbe lehet venni egy csendes órán. És átböngészni évszakonként azt a pár oldalt. El szabad ünni azt, ami olyan, mint egy jól ismert beszéd, de fel is lehet figyelni benne valamire, ami fontos volt, fontos lehet.

Külsővatnak sokmindene van, volt, de lapja most van először. Próbálkozik vele. Talán az önbecsüléséhez tartozik, hogy ebben a sajtós, médiás világban megnézze: mit lehet tenni abban az esetben, ha egy helyi lap is megkezd – a saját lehetőségei és keretei között – a tájékoztatást, a véleményformálást. Az írott, nyomtatott szónak becse van, becse lehet. Értékét senki más, csak a pár száz olvasója mérheti le.

Ez az első szám csupán egy frissiben készített első próbálkozás. Horizontja inkább csak a közelmúltra és a közeljövőre terjed ki. A mélyebb vati múltból – így vagy úgy – alig beszél, s arról is kevés szó esik még benne, hogy mi lesz, mi legyen és hogy mi ne legyen. Fel kéne tenni a „szemüveget”, amely erre is, meg amarra is néz, és elkezdni töprengeni.

Fogarassy Miklós

Önkormányzati rendeletalkotás

Külsővat község képviselőtestülete a megválasztása óta eltelt időszakban rendeletek egész sorában rendezte a helyi együttélési normákat, jóléti és szociális célú intézkedéseket tett.

Megalkotta Szervezeti és Működési Szabályzatát, mely mind a testületre, mind pedig a hivatalra és dolgozói részére ír elő szabályokat. Ezt követte a lakáscélú hitelek törlesztőrészleteinek kamattámogatásáról szóló döntés, amely az 1991. január 1-vel megemelt kedvező kamatozású hitelek kamatterheit próbálja enyhíteni. A képviselőtestület egyik legnagyobb jelentőségű, nagy érdeklődésre számot tartó rendelete 1991-ben az első lakáshoz jutók támogatásáról szólt. Ezen rendelet alapján valamennyi 35 év alatti külsővati házaspár támogatást kaphat, ha első lakását helyben építi, vagy vásárolja meg.

Minden évben, így 1991-92-93-ban is megalkotta a testület éves költségvetéséről szóló rendeletét.

1992-ben elsőként támogatta az önkormányzat azokat a fiatal házасokat, kiknek gyermekük

született. A támogatás gyermekszületés esetén a mindenkori családi pótlék hatszorosa.

Az országgyűlési törvényalkotást követően a helyi képviselőtestület is rendeletben szabályozta a Polgármesteri Hivatalban dolgozó köztisztviselők jogállását. Sok előkészítő munka után született meg a köztisztaságról és a belterület rendjéről, valamint az állattartásról szóló helyi rendelet is. Ezt követte az önkormányzat vagyonának felmérése és rendeletbe foglalása. 1992-ben született meg a temetőről és a temetkezés rendjéről szóló helyi szabályozás is.

Az 1993. év eddigi szabályozási tevékenység legnagyobb volumenű rendelkezése volt a szociális ellátási formák átmeneti szabályozása helyi szinten.

Valamennyi önkormányzati rendeletet meghozatala után a hirdetőtáblákon elhelyeztük, de azok a hivatalban is bármikor megtekinthetők.

A jövőben rendszeresen számot fogok adni a helyi rendelkezésekről, a jogosultak köréről, az elbírálás rendjéről.

Külsővat, 1993. június 14.

Kissné Kiss Zsuzsanna
jegyző

A MŰVELŐDÉSI HÁZ várható 1993-as programjai

Táncanfolyam

szeptember-októberben. Külön felnőtt és gyermek csoportok.

Szüreti mulatság október elején.

Színelőadás:

humoristák, operett- és musicalszínészek fellépése novemberben.

Karácsonyi műsor:

a külsővati fiatalok előadása, (óvodások, iskolások és a Külsővati Dalárda).

Színházlátogatások Győrbe vagy Budapestre.

TÁJÉKOZTATÁS

Milyen szociális ellátási formák vehetők igénybe?

A szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény megalkotása után önkormányzatunk is meghozta saját rendeletét a helyi szociális ellátásokról.

Ebben a rendeletben szabályozták azt, hogy ki jogosult alanyi, illetve méltányossági alapon **átmeneti segélyre**. Rendelkezésünk alapján átmeneti segélyt **kell** adni mindenkinek, akinek családjában az egy főre eső jövedelem a mindenkori saját jogú öregségi nyugdíj minimum 75 %-át nem éri el. Ilyen esetben a polgármester saját hatáskörében rendelkezhet a segély megadásáról. A helyi Szociális és Egészségügyi Bizottság dönt a segély megadásáról, illetve a kérelem esetleges elutasításáról akkor, ha a kérelmező családjában az egy főre eső jövedelem a mindenkori saját jogú öregségi nyugdíj minimum 75-150 %-a között van. A fentiekben túl szükséges annak mérlegelése is, hogy a kérelmező létfenntartását veszélyeztető élethelyzetbe került-e, küzd-e időszakosan létfenntartási gondokkal, s mindez önhibáján kívül következett-e be.

Önálló fejezetben rendelkezik a képviselőtestület a **temetési segély** megadásáról. Temetési segélyt elsősorban olyan személyek részére nyújt az önkormányzat, akik hozzátartozójuk eltemetéséről gondoskodtak, de a temetési költségek viselése miatt saját ma-

guk vagy családjuk létfenntartását veszélyeztetik. A segély összege a temetési költség 20-50 %-ig terjedhet. Odaítélése a polgármester hatásköre.

Széles azoknak a köre, akiknek a képviselőtestület méltányossági alapon **közgyógyellátási igazolványt** adott ki. A közgyógyellátási igazolvány kiadása azonban anyagi terheket ró a helyi önkormányzatra, mivel minden igazolvány után jelenleg 3200 Ft-ot kell az önkormányzatnak fizetnie a Társadalombiztosítási Igazgatóságnak.

Mind többen részesülnek a **munkanélkülieket megillető jövedelempótló** támogatásban. Ezt a támogatási formát az igényelheti, aki a munkanélküli ellátás köréből kiesett (lejárt a munkanélküli járadéka), és nincs egyéb olyan jövedelme, amelyből el tudná magát látni. A támogatás összege a mindenkori saját jogú öregségi nyugdíj minimum 80 %-a.

Gyermeknevelési támogatásban kell részesíteni azt az anyát, aki három vagy több gyermeket nevel háztartásában, ha a legkisebb gyermek elmúlt három éves, a legnagyobb gyermek pedig még nem töltötte be a nagykorúságot és a kérelmező rendelkezik 180 nap biztosítási idővel. A támogatás összege megegyezik a mindenkori sajátjogú nyugdíjminimummal, és a támogatás folyósítása mellett a

jogosult vállalhat 4 órás másodállást is.

A fentiekben túl napi **egyszeri meleg ételt** biztosít az önkormányzat valamennyi igénylőnek az iskola konyhájáról a rezsiköltség megtérítése mellett.

10 gyermek részesül a közösségben **rendszeres nevelési segélyben**, és 4 felnőtt kap rendszeres **szociális segélyt**, akik közül egy sem rendelkezik önálló jövedelemmel, és nincs eltartásra képes és köteles hozzátartozója sem.

Mind többen részesülnek a **mozgáskorlátozottakat megillető támogatásban**. E támogatási forma alapfeltétele, hogy az illetékes orvosszakértő bizottság a mozgáskorlátozottságot igazolja. A pénzbeli támogatás mértéke: évi 12000 Ft, de emellett gépkocsi szerzési támogatás, átalakítási támogatás, parkolási igazolvány és biztosítási kedvezmény is igényelhető.

Valamennyi, az iskolai konyhán étkezést igénybe vevő gyermek **étkeztetéséhez** nagy mértékben hozzájárul az önkormányzat. Ezt külön igényelni nem kell, automatikusan megkapja minden gyermek.

Már gyakorlattá vált, és ebben az évben is szándékában áll az önkormányzatnak, hogy valamennyi iskolás gyermek részére térítés nélkül adja a szükséges **tankönyveket**.

A SZOCIÁLIS OTTHON JUBILEUMA ELÉ

Alig kell bevezetésül hangsúlyoznom a nyilvánosság, egy intézmény és közvetlen környezete kapcsolatának fontosságát. Mindenki tudja, hogy a Szociális Otthon ma már mennyire meghatározza a község arculatát: örülök tehát és megtiszteltetésnek veszem, hogy az útjára induló helyi lapban megszólalhatok. Bár ennek az intézménynek a mindennapjai a falu „szeme láttára” zajlanak, mégis lehetett olyan érzésünk, hogy problémáink, gondjaink, eredményeink csak egy-egy „ünnepi beszédben” kapnak hangot, vagy valamely újságban megjelent cikk révén válnak ismertté. Ha a község és a Szociális Otthon közötti kommunikáció kiszélesedik, az jó dolog. És erre remek lehetőséget nyújt az új külsővati lap.

Ezt az első alkalmat arra kívánom felhasználni, hogy az intézmény életének közelgő ünnepéről szóljak. Augusztus 20-án ünnepeljük a Szociális Otthon alapításának huszadik évfordulóját. Nehéz gazdasági, anyagi helyzetben vagyunk, ennek ellenére napjaink egyik fontos dolga, hogy erre az ünnepre készüljünk. Szponzorok, támogatók segítségét szerezzük meg ahhoz, hogy méltó programot hozzunk létre a jubileumi ünnepre. Ezúton is meghívunk mindenkit – személyeket, intézményeket egyaránt – akik kapcsolatban állnak intézményünkkel. Otthonunk valamennyi lakóját is arra ösztönözzük, hogy lehetőleg minél több hozzátartozójukat hív-

ják meg, ez alkalom révén is gazdagítva a velük való kapcsolatainkat.

Az ünnepség „hivatalos” része augusztus 20-án, délután 4 órakor kezdődik, de már reggeltől megtekinthető a lakóink munkáiból készített egész napos kiállítás. A műsort az intézet lakói és dolgozói – a hagyományoknak megfelelően – közösen adják, majd emlékoszlopavatás, -szentelés következik, melynek keretében a Külsővati Dalárda is fellép. A meghívott vendégek részére állófogadást adunk, majd népzenei összeállítást tervezzünk bemutatni. Az udvaron felállított szabadtéri színpadon neves népi zenekarok és táncgyűttesek adnak majd szórakoztató műsort. Az ünnep befejezésének jó hangulatát a kemenesmagasi citerazenekartól és népdalkörtől várjuk.

Kedves külsővatiak! A község lakossága húsz esztendővel ezelőtt olyan összefogásról tett tanúbizonyságot, amellyel nem akármelyik település büszkélkedhet! A Szociális Otthon létrehozásában, felépítésében vállalt odaadó szerepüket aligha felejtheti el bárki: ezt a példamutató cselekedetet igyekszünk átörökölni az utókornak. Az is öröm, hogy lakóinkat, a Szociális Otthon gondozottjait gyorsan elfogadták, ezzel is segítve gyors beilleszkedésüket. Ne feledjék, hogy lakóink – külsővati lakosok lettek: életüket e községben fogják leélni. Velük együtt vagyunk társak a helyi közösség alakításában. Otthonunk immár húsz éve a község testének, szellemének része: közös célokért dolgozunk – a falu jövőjéért és lakóinak nyugalmaért egyaránt. Ezeket a célokat segítheti a most

Anyakönyvi események Külsővaton

(1993. január–június)

Születések:

Barabás Roland, március 23-án (Külsővát, Vasútállomás.) Anyja Becsei Andrea, apja Barabás Roland.

Végh Bianka, június 1-én. Külsővát, Kossut L. u. 3.) Anyja Tóth Teréz, apja Végh Sándor.

Pordán Imre, június 24-én. (Külsővát, Rákóczi u. 5.) Anyja Nagy Magdolna, apja Pordán Imre.

Házasságok:

Január 2-án Légrádi Zoltán (Külsővát) és **Mészáros Edit** (Győr), június 12-én **Vass Szilvia** (Külsővát) és **Hérics Zsolt** (Mersevát) kötöttek házasságot.

Halálozások:

Horváth Mária (Széchenyi u. 46.). Elhunyt Külsővaton, január 5-én.

Csonka Józsefné, született Kocsis Anna (Kossuth l. u. 20.). Elhunyt Külsővaton, január 6-án.

Végh Sándor (Szociális Otthon). Elhunyt Pápán, január 23-án.

Bogdán Mártonné, született Orsós Erzsébet (Jókai u. 9.). Elhunyt Külsővaton, március 21-én.

Palatin Sándor (Raffel M. u. 4.). Elhunyt Külsővaton, március 23-án.

Nagy József (Petőfi u. 29.). Elhunyt Külsővaton, április 7-én.

Bodor Margit (Szociális Otthon). Elhunyt Külsővaton, április 15-én.

Szalai Jánosné, született Badics Mária (Petőfi u. 15.). Elhunyt Pápán, június 2-án.

induló lap is. Ennek jegyében hívom a vatiakat – kollégáimmal együtt – az augusztus 20-i ünnepségünkre.

Szalai József
a Szociális Otthon igazgatója

A Külsővati „Nyárköszöntő”

Egy újfajta faluünnep, egy hagyományozódásra váró kezdeményezés? Június első fertályában megélénkült a külsővati élet. Egy rendezvénysorozattal köszöntötték a község lakói a beköszöntő nyarat. Minden ilyesmi a rendezők, a szervezők buzgólkodásán, szívéen, lelkesedésén múlik: mivel és hogyan „kínálják meg” a helyi közönséget? A június 11. és 13. között megrendezett vati „Nyárköszöntő” lelkes szervezője **Balogh Zsuzsa** volt, aki nemrégiben vállalta el a Művelődési Ház vezetését. Vele készített riportot **Fekete Andrea**.

F. A.: Elsőre az esemény háttéréről, munkádról kérdezek: miért is vállaltad el a Ház vezetését?

B. Zs.: Felkért az Önkormányzat és elvállaltam. Ennyi, ilyen egyszerű.

F. A.: Nem gondoltad, nem féltél, hogy nehéz elkezdni, újra, egy-két év apálya, az itteni fiatalok életében adódó „pangás” következtében?

B. Zs.: De, igen. Csakhogy úgy éreztem, ha elvállalom, nem egyedül vállalom – a vati fiatalokkal együtt fogjuk megtölteni étellel a Művelődési Házat. Csak az ő hozzájárulásukkal, segítségükkel tudtam elképzelni a munkát, és bíztam is bennük. Már az első összejövetelen láttam a tenniakarásukat, mely mögött az a felismerés volt, hogy „úgy nem jó, ahogy eddig volt!”

F. A.: Mi volt az első, igazi közösségi esemény?

B. Zs.: Tavaly októberben alakult meg a Külsővati Dalárda, amely – az éneklés együttes örömén túl – azért is jött létre, hogy legyen egy közösség és legyen egy hely, ahol rendszeresen találkozhatunk, és megbeszélhetjük a problémáinkat, elképzelésünket, kulturális ambícióinkat. Ez a kis éneklő közösség aztán elhatározta, hogy együtt megy el színházba, moziba, de idővel arra is rájöttünk: mi magunk is szervezhetünk olyan programot, amellyel talán meg tudjuk mozdítani a falut..

F. A.: Ha jól értem: ez volt a „Nyárköszöntő” tervének kiindulópontja. De nem féltetek attól, hogy egy ilyen „nagyszabású” rendezvénysorozattal kezdjete?

B. Zs.: Idővel egy olyan, fiatalokból álló közösség jött létre a Művelődési Házban, amellyel mertem vállalni ennek – a „Nyárköszöntő”-nek – a megvalósítását. Sok-sok biztatást, buzdítást, no meg segítséget kaptunk Pethő Gyula bácsitól, polgármesterünkötől és a mögötte álló képviselőtestülettől, ami nagyon sokat jelentet lelkileg is, a dolgok tényleges ügyeiben is.

F. A.: Hogyan álltatok neki a program megszervezésének?

B. Zs.: A feladat nem volt könnyű. Azzal kezdtük, hogy összegyűjtöttük: mire lenne igény a háromnapos rendezvény során? Aztán igyekeztünk úgy összeállítani a műsort, hogy fiatalok, idősebbek egyaránt megtalálják azt, ami nekik való. (Ezt a nyomtatásban megjelenő riportot is

megragadom, hogy – még egyszer, utólag – megköszönjem annak a mintegy negyven embernek a segítségét, akik az első percektől az utolsóig oly sokat tettek azért, hogy minden rendben vagy ha nem: „kellemesen rendetlenül”, vidáman lebonyolódjon.)

F. A.: Végül is jól sikerült ez a három nap. Bizonyítottatok: ha valaki valamit nagyon akar, akkor képes is azt megvalósítani. Magam is tapasztaltam, hogy elég sokan ellátogattak Külsővatra e három nap során. Szerinted minek volt ez köszönhető?

B. Zs.: Egy ilyen rendezvényhez pénzügyi támogatás kell: igyekeztünk tehát „mecénásokat”, vagy ahogy most mondják: szponzorokat keresni. Ez nem volt kis munka, de végül is sikerült. Emellett megjelentettük a „Nyárköszöntő” műsorfüzetét 3000 példányban, és arra törekedtünk, hogy minél szélesebb körzetbe – a falun kívül is – eljusson. A programot megjelentettük a megyei *Napló*-ban, a szomszéd megye lapjában, a *Vas Nép*-ben meg az *Új Hírek*-ben is, és persze – akárcsak a népdalok meg a népmesék – „szájról szájra” is terjedt az esemény híre. Szűkebb közösségünkön kívülről is sokakat bevontunk a falubeliek közül a szervezésbe, a lebonyolításba. A helyi fiúk, fiatal emberek már két hónappal korábban elkezdtek a szabadtéri színpadot készíteni és kitisztítani a Művelődési Ház mögötti udvart. Mindegyikünknek van munkahelye, elfoglaltsága: munkánk után voltunk kénytelenek sokszor éjjeleig bentmaradni, hogy június 11-re minden rendben legyen.

F. A.: Ilyen lelkiismeretes előkészítés ellenére is – úgy gondolom – jócskán fárasztó volt számotokra ez a három nap?

B. Zs.: Erre csak azt tudom mondani, hogy köszönet a szülőknek, a hozzátartozóknak a türelmükért, a megértésükért: elviselték, hogy gyerekeik sokszor csak aludni járnak haza... Ránk meg még az utolsó vendég távozása után is mindig várt még jó egynéhány munka...

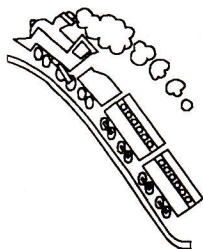
F. A.: Sok mindenre felkészültetek, a megvalósítás során sok tapasztalatot szereztetek. Melyek a tanulságok, mit csinálnátok másként?

B. Zs.: Persze – mi tagadás – a szervezésben akadtak apróbb hibák. Ezt el kell ismernünk. Az szerencsés volt, hogy a feladatokat személyre szólóan osztottuk ki, és így mindenki – megítélésem szerint – a rábízott teendőket a lehető legjobban végezte el. Hogy mit csinálnánk másként? Talán még több szponzort kellene találni és még változatosabbá kellene tenni a rendezvényt...

F. A.: További sikereket kívánok a munkádhoz, és bízom abban, hogy a lelkes fiatalság nem szűnik meg a falu életkedvét, szellemét előremozdítani. Legyen a „Nyárköszöntő” még sok hasonló esemény előhírnöke!

Fekete Andrea

Csiki Gyerekek Vaton

Július első hetében különös izgalom járta át a községet: a vendégvárók, a vendéglátók tüsténkedése adott így hírt magáról. A székelyföldi Csíkszeredáról érkezett meg az a gyerekcsapat, akikkel lelki rokonság szövődött a közelmúltban. Ők is megfordultak már itt, a vati gyerekek is vendégeskedtek már náluk, Erdélyben. Csíkszereda: város, Külsővat: falu, ám a vendégeknek ez mégiscsak több, mint egy iskolai kirándulás, nyári program – megmerítkezés a magyar világban, nekik, akik Romániában élnek.

Július 8-án este – minthogy a község népe megérezte a találkozás ünnepi jellegét – zsúfolásig megtelt a Művelődési Ház nagyterme. A vendéggyerekek a helybeli fiatalokkal közösen adtak műsort. Ők hozták a magukét, és az ő ittlétük öröme, tiszteletére adták a külsővatiak azt, ami meg az övék. Két műsorkoszorút fontak tehát az esten össze, egy csíkszeredai és egy vati szálakból szövöttet.

Mi ezt már csak könyvből, irodalomból ismerjük: a székely ember humorát, góbéságait, huncut, csavaros észjárással élő kedvét és szellemét. A bemutatkozó gyerekek – az iskolai

színkör és tánckör tagjai – talán még apjuktól, rokonaiktól, nagyszüleiktől az eredeti „mintázatát” is ismerik ennek a világnak. Bájos, vicces kis jeleneteket adtak elő, melyeknek a kedvesége, a szereplés izgalmából adódó zavara is megejtő volt – lehetett érezni a terem légkörén, a felcsattanó taps szívből jövő lelkesedésén. A lányok copfjai repdestek, az arcok kipirultak, amikor táncos-énekes játékot mutattak be – jó volt jelen lenni az életükben, ebben a formában.

Aztán a vati gyerekek, ifjak jöttek a színpadra, és ők, a meghívottak telepedtek le a széksorokba, tudván tudták: ez most nekik szól, viszontzásul. Aztán a Külsővati Dalárda állt a színre és egy szép csokorra való, magyar népi és régi, európai énekszámot adott elő. Csiki és vati magyar beszédlejtés, magyar és nem magyar énekszöveg váltotta a műsorban egymást. Ilyen egy tágas magyar kultúra, mely – így mutatta a rendezvény – természetszerűen Európa része is: egy júliusi nyáresten, Külsővaton. Mindezt szépen keretezte a magyar és a székely himnusz éneklése, amelyben az egész terem felzengett, és mindenki lelkes volt, érezte, hogy ez így jó.

F. M.

VALAMI A MÚLTBÓL

Régi vati népszokások

Szájról szájra, nemzedékről nemzedékre szállt a külsővatiak mesélőkedvének hagyománya; ízes, nemegyszer vaskos ízekkel fűszerezett verselő, humoros kedvük emlékei az idősök emlékeztében még itt fennmaradtak. „Volna pénzed, többre mennél. Ha nincs pénzed szegény lettél” – így szólt a helyi közmondás, és ez volt a csattanója: „A volna és a ha a nincsnek a sógora”. Amikor a gyerekek játszottak, ilyen „kiszámoló” is járta régen: „Eszedbe, be-

szede, cukede. Ábel, fábel, dubele. Ekusz, bekusz, bombánékusz. Elem, belem, bumbusz”. Sok érdekes csufolódó is született – egy más ugratására, kiviccelésére. Egy adomához kapcsolódik például a következő mondás: „Rázza, mint Imre bácsi a szópókát” – mondták, amikor valaki valamit nagyon rázott. A történet pedig a következő: egyszer a búcsúban Imre bácsi egy bicskára alkudott az egyik sátonnál. Közben az el-
őzőleg kiválasztott szópókát

(nyalókát) becsusztatta az inge ujjába. Az árus azonban észrevette a cselt és kirázatta vele az ingujjból. Rigmusok, mondókák, vicces mondások, mesék, balladák születtek a hosszú téli estéken, lakodalmakkor – az asszonyok megkáposztaeltevésakor, sütés, vertpecrec készítésekor külön is összejöttek, az ő szájukon – s az asszonyszáj gyakorta „szabadszáj”! – külön csúfolók, mondások jártak.

(Horváth Géza nyomán)

Külsővat sportélete az Önkormányzat megalakulása után

A változás szele és az, hogy újra önálló gazdálkodóvá válhatott falunk, sok fiatalot mozgatott meg a sportolás terén is.

Mint köztudott, Külsővatnak szép múltja van a különböző sportágakban elért eredmények alapján, s ezek közül mindenki a jó kis vati focicsapat 15–20 évvel ezelőtti sikereire emlékezik legszívesebben vissza, nem felejtve persze a női és férfi kézilabdacsapataink eredményeit sem.

A mai lelkes fiatalság sajnos nem rendelkezik még olyan erényekkel, mint „dicső elődeik”. De ez csak a tudásukon, technikájukon látszik meg, a lelkesedés, a hozzáállás hasonló az elődökéhez. Az a 10–13 év, amíg nem volt működő labdarúgó csapat a faluban, meglátszik a felnövekvő korosztályokon. Nem az a célom, hogy a múltat elemezzem, hanem az, hogy tájékoztatást adjak a jelenről.

Hála az égnek, – és persze azoknak, akik újra létrehozták a futballcsapatot – sokak számára ismét van szórakoztató, „mérgeztető” focimeccs a vasárnap délutánok eltöltésére. Legyünk azon – és itt a falu lakóira is gondolok, – hogy minél többen játszhasák ezt a népszerű sportot, falunkban is biztosítva a folyamatos működéshez a feltételeket. Ne hagyjuk,

hogy megszűnjön a futballcsapat Külsővaton, ez mindannyiunk érdeke.

Tudnivaló, hogy működik a faluban egy testépítő klub is, ők saját készítésű, valamint pályázat útján elnyert pénzből vásárolt eszközökkel dolgoznak az iskola tornatermében és magukat önerőből tartják fenn. Van már kézilabdacsapata a Szociális Otthonnak, ők is rendszeresen edzenek az iskola salakos pályáján.

Valamit a focicsapat indulásáról, eddigi tevékenységéről, eredményeiről. Minden kezdet nehéz. Eleinte kölcsön kapott felszerelésben játszottunk, de az 1991-es és 92-es búcsúi bálakat már a sportkör rendezte. Az ebből származó bevételekből, valamint a „Külsővat Községért Alapítvány”-tól kapott támogatásból sikerült saját szerelést vásárolni. Az Önkormányzatnak nagyon sokat köszönhetünk, támogatásuk nélkül létezni sem tudnánk. Közben a jegyzőasszony segítségével készített pályázaton 70000 Ft-ot nyertünk, ami azonban csak az öltöző építéséhez szükséges anyagok megvásárlásához volt elegendő. Az építkezés – ha döcögösen is – elindult, de aztán félbemaradt, pedig nagy szükség lenne rá.

Eredményeinkről. A pápai körzet III. osztályában indultunk, amit biztosan nyertünk, majd a II. osztályban már tartalék csapattal együtt szerepeltünk. Ez már sokkal nehezebb volt, de – esélyesen

a dobogóközeli helyezésre – így is a tisztes 8. helyen végeztünk a 16 induló csapat között. Mutatja jó szereplésünket az is, hogy a Magyar Kupában csak megyei csapat (Kamond) tudott bennünket búcsúztatni, számunkra hízelgő 0:2 eredménnyel.

Számomra külön öröm, hogy csapatunk a sportszerűségi versenyben első, idén második helyezést ért el.

Ezúton köszönöm meg minden kedves szurkolónak, sportszerető nézőnek a segítségét, kik rendszeresen vagy alkalomszerűen, de a mérkőzések látogatásával támogatják csapatunkat. Köszönet illet mindenkit, aki bármilyen kis tettel is segíti a futballcsapat működését.

Néhány szót az 1993–94. évi bajnokságról. A szűkös anyagi keretek arra kényszerítették a körzet II. osztályú labdarúgó csapatait, hogy a jövőben keleti és nyugati csoportban játsszák mérkőzéseiket. ezért – sajnos – az ősztől kevesebb bajnoki mérkőzést láthatnak a nézők. Kárpótlásul az üres vasárnapokat igyekszünk „bulimeccsekkel” kitölteni. Megértésüket előre is köszönjük.

Találkozzunk minél többször a futballpályán!!!

Horváth Csaba
képviselő

EGYHÁZI ÉLET

Hírek, események a külsővati katolikus egyházközség életéből

Április 25-én tartottuk meg a község határában a búzaszentelési körmenetet. E tavaszi hónapban került sor templomunk értékes – Riegel gyármányú – orgonájának javítására.

Május elején kezdődött el templomunk belső festése. A munkát a festőmesterek június 27-én adták át. Az ezt követő takarításban igen sokan segítettek lelkesen. Anyák napján, május első vasárnapján misztériumjáték előadásával köszöntötték a gyerekek az Égi és a templom padjainban ülő valódi édesanyákat. Az elsőáldozás, mint mindig, szép ünnepe az évnek: most május 23-án, az ünnepi mise pompás keretében történt meg ez az esemény, melyet, a szertartást követően, szeretetreggeli és ajándékosztás követett. Pünkösdkor, május 30-án a nagymise után verses, énekes formában emlékeztünk meg a község emlékműve előtt a hősi halottakról. Külsővat temetőjében nyugszik Várpalota egykori plébánosa, Lengyel László. Sírkövét Pünkösöd másnapján szentel-

tük fel. Sok-sok várpalotai híve jött el az eseményre, emlékezni, imádkozni.

Június: ekkor zajlottak a már említett festési munkálatok. A szentmisét a zárda kápolnájában tartottuk rendszeresen, a vasárnapi misék résztvevői az épületen kívül is szívvel, lélekkel vettek részt a szertartáson.

A július elején Csíkszeredáról érkezett erdélyi gyerekek fogadása a katolikus egyházközségnek is nagy öröm volt: az ittlétükre eső vasárnapon velük együtt imádkozott, énekelt a vati hívők közössége. Az egyházközség pénzügyi támogatással is hozzájárult ittlétük megszervezéséhez.

A község hitéletének vannak rendszeres, periodikusan visszatérő eseményei. A hónapok első vasárnapján a fiatalok összejövetelét tartjuk a plébánián. Ennek a hitéleti, kulturális programnak a keretében februárban Horváth Lászlót, a Szociális Otthon nyugalmazott igazgatóját hallgathatták a fiatalok: a falu múltjának, életének emlékeztető eredménye-

it ismertette meg velük. Más alkalommal a premontrei nővérek rendükről, s annak alapítójáról, Szent Norbertől beszéltek. A hívő katolikus fiatalok más vidékekre, közösségekhez is ellátogattak: kirándulást szerveztünk Sümegre, Tapolcára és Hévízre.

Az iskolában hittant tanuló gyerekek több tantárgyi versenyen vettek részt és nyertek szép díjakat, áprilisban Pápán, májusban Tapolcán.

Az egyházközség életéhez szorosán hozzátartozik a premontrei nővérek kis közösségének tevékenysége, lelki és kulturális missziója. A rendház tagjai minden jóra készen élnek és imádkoznak: segítik a templomi életet, részt vesznek rendezvényeink megvalósításában, hittant és zenét oktatnak az iskolában, illetőleg német- és zongoraórákat adnak.

*Bali Tibor plébános
tudósítása nyomán*

Következő számunk várhatóan karácsonyra jelenik meg.

Hirdetéseket november végéig felveszünk!

TÜZELŐ-ÉS ÉPÍTŐANYAGOK

a környéken nálunk a legolcsóbbak!

Házhoz szállítást

10 %-os kedvezményrel vállalunk.

Kemenesker Bt.

Celdömölk, Pápai út 18. • Tel.: 60/376-027

Szenyvíztárolók, csiszternák szippantása,
dugulás elhárítás,
szennyvízszállítás
(160 Ft/m³).

Hegedűs Ferenc

Celdömölk, Pórdömölki u. 3.
Tel.: celdömölk 149 (Volán)

VATI HÍREK

Felelős kiadó: PETHŐ GYULA.

Szerkesztők: Aczél Péter, Fogarassy Miklós

A lapot Külsővat Önkormányzatának megbízásából a

„Külsővat Községért Alapítvány” jelenteti meg a „Reguly Antal Alapítvány” támogatásával.

Készült a Pápai Nyomda KFT üzemében 93.4396 táskaszám alatt.

